

HINDAMISSTANDARD VEISEKASVATUSTOOTJA, TASE 5

Kutsestandardi nimetus: Loomakasvatustootja, tase 5, veisekasvatustootja

Sisukord:

1. Üldine informatsioon
2. Hindamiskomisjoni töö korraldus
3. Hindamisprotsessi läbimine
4. Hindamiskriteeriumid
5. Hindamisjuhend hindajale
6. Vormid hindajale ja taotlejale

1. Üldine informatsioon

Hindamisstandard on koostatud veisekasvatustootja, tase 5 kutse taotlejate kompetentsuse vastavuse hindamiseks eelnimetatud kutse kutsestandardis toodud nõuetele.

Hindamist teostab kutsekomisjoni poolt moodustatud erinevatest osapooltest koosnev(ad) hindamiskomisjon(id). Hindamiskomisjonis on esindatud töömaailma (nt tööandjate, töövõtjate) ja koolitajate esindajad, kellel on nii kutsealane kui hindamisalane kompetents. Hindamiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline.

Enne kompetentsuse hindamist vaatab kutse andja esitatud dokumendid läbi (st dokumentide vastavuse kontrolli taotletava kutse nõuetele ning kutse andmise korras seatud eeltingimustele). Vajadusel toimub taotleja nõustamine ning ettepanekute tegemine dokumentide täiendamiseks või lisamiseks. Korrigeeritud dokumentide esitamise tähtaeg kooskõlastatakse kutseandjaga.

Hindamine viiakse läbi kolmes etapis:

Esimene etapp on hindamine dokumentide põhjal - kutsekomisjoni liikmed või nende poolt heaks kiidetud eksperdid hindavad taotleja poolt esitatud dokumente ja muude lisatud vajalike materjalide sisu:

- Loomakasvatustootja, tase 5 kutsestandardi veisekasvatustootja spetsialiseerumisel põhineva õppekava läbinutel loetakse esimene etapp tõendatuks kooli kinnitusega õpiväljundite saavutamise kohta (koolipoolne kinnitus koos nimekirjaga);
- õppekava mitte läbinutel juhendi järgi koostatud töömapp (koostamisvorm/hindamisvorm H1).

Hindamise etapis hinnatakse kohustuslikke ja läbivaid kompetentse.

Teises etapis näitab taotleja ette kompetentse töölaseid toiminguid sooritades või tööga seotud probleeme lahendades.

Hindamise etapis hinnatakse kohustuslikke ja läbivaid kompetentse lahendades praktilisi probleemülesandeid.

Kolmandas etapis toimub äriplaani kaitsmine, kus vastatakse hindamiskomisjoni täpsustavatele küsimustele. Kaitsmisel hinnatakse juhtimise ja majandamise kompetentsi.

Teine ja kolmas etapp võivad toimuda erinevatel aegadel. Teise ja kolmanda etapi hindamiskomisjonid võivad olla erinevad.

2. Hindamiskomisjoni töökorraldus

Hindamiskomisjon(id) teeb(vad) kutsekomisjonile ettepaneku anda taotlejale kutse, kui kõik kompetentsid on tõendatud. Kutseksam viiakse läbi eesti keeles.

Hindamisprotseduuri läbiviimine:

- Praktiliste ülesannete sooritamise aeg ja koht lepitakse kokku eelnevalt. Praktiliste ülesannete sooritamist juhib hindamiskomisjoni esimees või üks hindamiskomisjoni liige. Iga taotleja sooritab ülesanded etteantud juhiste abil. Taotlejaid instrueeritakse eelnevalt. Taotlejale antud ülesannete sooritamise ajal täidavad kõik hindamiskomisjoni liikmed hindamislehed (vorm H2). Vestluse käigus täidavad ja täiendavad kõik hindamiskomisjoni liikmed hindamislehti (vorm H2) nende hindamiskriteeriumide osas, mis vajavad täpsustamist või olid taotleja poolt täitmata.
- Äriplaani kaitsmise ajal on kõikidel hindamiskomisjoni liikmetel õigus esitada taotlejale küsimusi. Vestluse ajal on ruumis lubatud viibida ainult vahetult hindamisega seotud isikutel, kui kutsekomisjon ei ole otsustanud teisti. Vajadusel võib hindamiskomisjon kutse taotleja nõusolekul eksami käiku lindistada. Vestluse käigus täidavad ja täiendavad kõik hindamiskomisjoni liikmed hindamislehti (vorm H3) nende hindamiskriteeriumide osas, mis vajavad täpsustamist või olid taotleja poolt täitmata.
- Iga taotleja kohta täidetakse hindamiskomisjoni liikmete poolt koondhinnangu leht (vorm H4). Koondhinnang moodustub hindamiskomisjoni liikmete enamushinnangu alusel. Hindamise tulemus loetakse positiivseks, kui hindamiskomisjoni koondhinnang on positiivne. Koondhinnangule kirjutavad alla kõik hindamiskomisjoni liikmed. Hindamis- ja koondhinnangu lehti ei tutvustata taotlejale ega teistele isikutele.
- Hindamiskomisjon(id) vormistavad kutseksami koondprotokolli (vorm H5), mille aluseks on hindamis- ja koondhinnangu lehed. Koondhinnangu alusel tehakse kutsekomisjonile ettepanek kutse taotlejatele kutse andmise või mitteandmise kohta. Protokollile kirjutavad alla kõik hindamiskomisjoni(de) liikmed.

3. Hindamisprotsessi läbimine

Kutse taotleja tõendab oma kompetentse läbi kirjaliku töömapa esitamise ja heakskiitmise (I etapp), praktiliste ülesannete lahendamise (II etapp) ning äriplaani kaitsmise (III etapp), lähtudes kutsestandardi nõuetest. Hindamiskomisjon hindab taotleja kompetentside vastavust taotletava kutse taseme hindamiskriteeriumidele. Kui kasvõi üks kompetentsidest puudub või ei vasta antud kutse tasemele, pole vastava taseme kutset võimalik anda.

Hindamismeetodid

Dokumendid:

- Kooli tõend õpiväljundite saavutamise kohta: loomakasvatustootja, tase 5 kutsestandardi veisekasvatustootja spetsialiseerumisel põhineva õppekava õpiväljundite saavutamisel loetakse hindamiskriteeriumid tõendatuks kooli tõendi alusel

või

- Töömapp: taotleja koostab ja esitab kirjaliku (koostamisvorm/hindamisvorm H1) töömapi vastavalt juhendile, mis sisaldab praktiliste tööde ja kogemuste kirjeldusi ning analüüsi. Taotleja peab kirjeldatud tegevused tõendama tööandja(te) allkirja(de)ga. Tööandja(d) võivad töömapi allkirjastada ka digitaalselt. (koostamisvorm/hindamisvorm H1)

Ülesanded:

- Taotleja näitab ette kompetentse töölaseid toiminguid sooritades või tööga seotud probleeme lahendades.

Äriplaan:

- Taotleja koostab eelnevalt spetsialiseerumisega seotud äriplaani etteantud vormi põhjal, mille kaitsmine toimub III etapis (kutsekomisjoni poolt heaks kiidetud äriplaani vorm asub kutseandja kodulehel www.epkk.ee).

Vestlus:

- Taotleja tõendab kompetentse, vastates vahetult hindajate küsimustele. Vestluse käigus esitatakse küsimusi, mis tekkisid hindamiskomisjoni liikmetel eelnevate etappide hindamise käigus, sh juhendi järgi koostatud töömapi ja äriplaani kohta.

4. Hindamiskriteeriumid

Tegevusnäitaja/hindamiskriteerium
Veiste hooldamine
tagab veiste heaolu ja hooldamise (söötmis- ja jootmisala puhastamise, sõnniku eemaldamise, allapanu lisamise); jälgib ja reguleerib vastava automaatika abil sisekliimat ning jälgib sööda ja vee olemasolu;
planeerib ja korraldab veiste grupeerimise ja/või ümberpaigutamise (sh kasutades vastavat tarkvara), arvestades nende kasvatamise eesmärki ja leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, kasutades vastavaid jälgimissüsteeme; analüüsib saadud tulemusi, tootmisperioodi;
tagab veiste igapäevased visuaalsed vaatlused haigete ja / või surnud loomade leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, kasutades vastavaid jälgimissüsteeme; analüüsib saadud tulemusi, kasutades vastavat tarkvara;
tagab veiste puhtuse, arvestades nende heaolu ja pidamise eesmärki;
tagab sõrgade värkimise, arvestades töökorraldust;
kontrollib farmiseadmete kasutamisel nende töökorras olekut, korraldab farmiseadmete hoolduse ja rikete kõrvaldamise, järgib kasutusjuhendeid ja ohutustehnikat, vajadusel hooldab seadmeid.
Veiste söötmine

hindab visuaalselt veiste toitumust ja söömust, arvestades keha konditsiooni ja järelejäänud sööda kogust ning planeerib edasise tegevuse;
planeerib söödavajaduse, kontrollib ja tagab söötade olemasolu, vastavalt toodangu mahule ja loomade arvule, korraldab söötade ladustamise vastavalt sööda liigile ja säilitusnõuetele, hindab söötade ja vee kvaliteeti organoleptiliselt;
korraldab söötmisala ja -vahendite puhastamise ja desinfitseerimise, tagab puhastus- ja korraldab söötade analüüside võtmise, tõlgendab laborianalüüse ning koostab söödaratsiooni, arvestades veise tõugu ja kasvatamise eesmärki; sisestab andmed söödaratsioonide kohta söötmisautomaatikasse; juhendab ja korraldab loomade söötmist;
kontrollib söötmis- ja jootmiseadmete töökorras olekut, korraldab nende hoolduse ja rikete kõrvaldamise, vajadusel hooldab ise, järgib kasutusjuhendeid ja ohutustehnikat.
Veiste tervisliku seisundi jälgimine ja ravi loomaarsti juhendamisel
hindab visuaalselt ja võimalusel jälgimissüsteeme kasutades veiste üldist tervislikku seisundit, osutab esmast abi ning teavitab loomaarsti;
korraldab haige veise ravimise, hooldamise vastavalt loomaarsti juhistele; korraldab haige, nõrga või vigastatud veise hädatapmise, arvestades õigusaktide nõudeid;
korraldab surnud veise kahjutustamise, arvestades õigusaktide nõudeid.
Veiste taastootmine
koostab aretusplaani, korraldab loomade valiku ning paaritusgruppide moodustamise ja registreerimise, arvestades tootmis- ja aretussuunda;
tuvastab indleva veise visuaalselt või (digitaalset) abivahendeid kasutades, arvestades veiste füsioloogilisi näitajaid ja käitumise eripära, registreerib indleva looma;
korraldab veiste seemendamise ja paaritamise järgides aretusplaani; korraldab bioloogilise aretusmaterjali hoiustamise vastavalt kehtestatud nõuetele;
koostab tiinuse kontrolliks nimekirja; registreerib tiinuse kontrolli tulemused, arvestades ettevõttes kehtestatud korda;
hindab poegimisprotsessi kulgu visuaalselt, vajadusel abistab või korraldab veise poegimisel abistamise;
registreerib vasika sünni ja sünnikaalu, kasutades vastavaid infosüsteeme, märgistab vastsündinu vastavalt nõuetele;
tagab poeginud looma ja vasika heaolu, korraldades ja juhendades töötajaid; kõrvalekallete korral planeerib edasise tegevuse;
organiseerib ternespiima varud, säilitamise, juhendab terne kvaliteedi hindamist;
korraldab lihaveiste noorloomade võõrutamise vastavalt ettevõtte töökorraldusele.
Piima tootmine

tagab lüpsiinventari olemasolu ja korrasoleku; korraldab lüpsiinventari ja piimajahuti pesu ning tagab lüpsiks vajalike puhastus- ja desinfektsioonivahendite olemasolu;
korraldab ja kontrollib lüpsi protseduuri (sh jälgib lüpsiroboti tööprotsessi digitaalselt) ning piimakäitlemise nõuetest kinnipidamist, juhendab lüpsjaid; korraldab kontroll-lüpsi ja piimaproovide saatmise laborisse; korraldab toiduks sobimatu piima utiliseerimise;
seadistab lüpsiroboti, lähtudes looma piimatoodangu tasemest ja tervislikust seisundist ning looma anatoomilistest iseärasustest;
jälgib ja analüüsib lüpsitulemusi, kasutades vastavat tarkvara; vastutab toorpiima kvaliteedinõuete täitmise eest;
korraldab looma kinnisperioodile jäämise vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale.
Karjatamine
koostab karjatamisplaani (sh kasutades vastavat tarkvara), arvestades rohumaade seisundit ja asukohta, järgides loomade karjatamiseks kehtivaid nõudeid; kasutab info kogumiseks ja edastamiseks elektroonilisi kaarte;
planeerib ja korraldab karjaaedade ja -teede rajamise ja hoolduse, arvestades vajadust, karjaia tüüpi, karjamaa ja / või kopli suurust;
planeerib ja korraldab karja ajamist vastavalt karjatamisplaanile;
hindab karjamaasööda tagavara rohumaadel; planeerib ja korraldab lisa söötade ja vee olemasolu karjamaadele;
jälgib karjamaade seisukorda ning korraldab hoolduse, arvestades rohumaade seisundit;
jälgib karja terviklikkust ja käitumist visuaalselt; ohu või puuduste märkamisel kõrvaldab need.
Loomakasvatustootja kutset läbiv kompetents
järgib õigusakte, juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju, head põllumajandustava ning ohutusnõudeid;
koostab ettevõtte tööks vajalikke juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju ning ohutusnõudeid; vastutab enda ja oma töörühma tööülesannete täitmise eest;
püstatab selged eesmärgid, planeerib tegevusi ja arvestab võimalike muutustega; jälgib tootmisprotsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;
analüüsib tootmisprotsessiga seonduvat teavet; organiseerib ressursse ülesannete täitmiseks;
teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega, tagab tulemusliku meeskonnatöö;
kujundab töötajate vastutustundlikku suhtumist keskkonda;
kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest ettevõttes, järgides hügieeni- ja bioohutusnõudeid, kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid;

teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega, tagab tulemusliku meeskonnatöö;
täiendab ennast tööalaselt, õpib ja omandab uusi töövõtteid, -meetodeid ja -tehnikaid;
jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega; kavandab töötajate täiendusõpet, lähtudes ettevõtte eesmärkidest;
tuleb toime kriisiolukordades; osutab esmaabi nii inimestele kui loomadele;
kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja ühte võõrkeelt tasemel B1;
kasutab oma töös arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamise skaala Algtasemel kasutaja tasemele; kasutab erialast tarkvara.

5. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist tutvuge:

- Loomakasvatustootja, tase 5 kutsestandardiga,
- kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtetega,
- kutse andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga, hindamiskriteeriumidega,
- hindamismeetoditega, hindamisülesannetega, hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal:

- jälgige igat taotlejat hindamisprotsessis personaalselt, täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm,
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas, hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi,
- vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel:

- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet, vormistage hindamistulemus,
- edastage oma ettepanek kutse andmise kohta kutsekomisjonile.

6. Vormid hindajale ja taotlejale

VORM H1: VEISEKASVATUSTOOTJA, TASE 5 TAOTLEJA PERSONAALNE TÖÖMAPP ja HINDAMISE VORM

Taotleja nimi:

Lp. kutse taotleja!
Töömapp ja selle hindamisvorm on üheks tõendusvormiks veisekasvatustootja, tase 5 kompetentside tõendamiseks kutse andmisel.
Allpool olevas tabelis on veerus A esitatud veisekasvatustootja tööosad (kompetentsid), veerg B on mõeldud kompetentsi tõendamiseks ja viimane veerg C on mõeldud tööandja kinnitusele.
B- osa täitmine: Palun mõelge hoolikalt järele, kuidas Teil enda arvates tegelikus töösituatsioonis iga kompetents avaldub. Kirjeldage ja analüüsige tegevusi, mis iseloomustavad antud kompetentsipõhist käitumist, faktilisi andmeid, kui need tõendavad kompetentsi ilmnenemist vm olulist informatsiooni enda kui veisekasvatustootja tegevuse kohta. Tooge konkreetseid näiteid.
C- osa täitmine: Palun kirjutage iga tegevuse kirjelduse taha tööandja andmed, kus antud kompetents on ilmnenud. Teie poolt kirjeldatud kompetentsi tõendab tööandja oma allkirjaga. Töömapp peab olema esitatud kutseandjale elektroonselt.

Lp. töömapa hindaja!
Töömapa hindamisel palun märki veergudesse D või E kas taotleja poolt kirjeldatud tegevused tõendavad tema kompetentsuse antud tegevusnäitaja osas. Mitte täitmise korral palun märki kommentaaridesse (veerg F), mis osas jäi tegevusnäitaja tõendamata.

Hindamise aeg:

Hindamise koht:

Hindaja:

VEISEKASVATUSTOOTJA, TASE 5

A	B	C	D	E	F
Kompetents/hindamiskriteerium	Töömapa sisu	Kompetentsi tõendaja	Hinnang		Kommentaari
			Täidetud	Mitte täidetud	
B.2.1 Veiste hooldamine					

1	tagab veiste heaolu ja hooldamise (söötmis- ja jootmisala puhastamise, sõnniku eemaldamise, allapanu lisamise); jälgib ja reguleerib vastava automaatika abil sisekliimat ning jälgib sööda ja vee olemasolu;					
2	planeerib ja korraldab veiste grupeerimise ja/või ümberpaigutamise (sh kasutades vastavat tarkvara), arvestades nende kasvatamise eesmärki ja leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, kasutades vastavaid jälgimissüsteeme; analüüsib saadud tulemusi, tootmisperioodi;					
3	tagab veiste igapäevased visuaalsed vaatlused haigete ja / või surnud loomade leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, kasutades vastavaid jälgimissüsteeme; analüüsib saadud tulemusi, kasutades vastavat tarkvara;					
4	tagab veiste puhtuse, arvestades nende heaolu ja pidamise eesmärki;					
5	tagab sõrgade värkimise, arvestades töökorraldust;					
6	kontrollib farmiseadmete kasutamisel nende töökorras olekut, korraldab farmiseadmete hoolduse ja rikete kõrvaldamise, järgib kasutusjuhendeid ja ohutustehnikat, vajadusel hooldab seadmeid.					
B.2.2 Veiste söötmine						
1	hindab visuaalselt veiste toitumust ja söömust, arvestades keha konditsiooni ja järelejäänud sööda kogust ning planeerib edasise tegevuse;					

2	planeerib söödavajaduse, kontrollib ja tagab söötade olemasolu, vastavalt toodangu mahule ja loomade arvule, korraldab söötade ladustamise vastavalt sööda liigile ja säilitusnõuetele, hindab söötade ja vee kvaliteeti organoleptiliselt;					
3	korraldab söötmissala ja -vahendite puhastamise ja desinfitseerimise, tagab puhastus- ja desinfitseerimisvahendite olemasolu, kontrollib seadmete puhtust, tagab pesu- ja desinfitseerimisvahendite juhendijärgse kasutamise;					
4	korraldab söötade analüüside võtmise, tõlgendab laborianalüüse ning koostab söödaratsiooni, arvestades veise tõugu ja kasvatamise eesmärki; sisestab andmed söödaratsioonide kohta söötmissüsteemidesse; juhendab ja korraldab loomade söötmist;					
5	kontrollib söötmiss- ja jootmissaadmete töökorras olekut, korraldab nende hoolduse ja rikete kõrvaldamise, vajadusel hooldab ise, järgib kasutusjuhendeid ja ohutustehnikat.					

B.2.3 Veiste tervisliku seisundi jälgimine ja ravi loomaarsti juhendamisel

1	hindab visuaalselt ja võimalusel jälgimissüsteeme kasutades veiste üldist tervislikku seisundit, osutab esmast abi ning teavitab loomaarsti;					
2	korraldab haige veise ravimise, hooldamise vastavalt loomaarsti juhistele; korraldab haige, nõrga või vigastatud veise hädatapmise, arvestades õigusaktide nõudeid;					
3	korraldab surnud veise kahjutustamise, arvestades õigusaktide nõudeid.					

B 2.5 Veiste taastootmine						
1	koostab aretusplaani, korraldab loomade valiku ning paaritusgruppide moodustamise ja registreerimise, arvestades tootmis- ja aretussuunda;					
2	tuvastab indleva veise visuaalselt või (digitaalseid) abivahendeid kasutades, arvestades veiste füsioloogilisi näitajaid ja käitumise eripära, registreerib indleva looma;					
3	korraldab veiste seemendamise ja paaritamise järgides aretusplaani; korraldab bioloogilise aretusmaterjali hoiustamise vastavalt kehtestatud nõuetele;					
4	koostab tiinuse kontrolli nimekirja; registreerib tiinuse kontrolli tulemused, arvestades ettevõttes kehtestatud korda;					
5	hindab poegimisprotsessi kulgu visuaalselt, vajadusel abistab või korraldab veise poegimisel abistamise;					
6	registreerib vasika sünni ja sünnikaalu, kasutades vastavaid infosüsteeme, märgistab vastsündinu vastavalt nõuetele;					
7	tagab poeginud looma ja vasika heaolu, korraldades ja juhendades töötajaid; kõrvalekallete korral plaanib edasise tegevuse;					
8	organiseerib ternespiima varud, säilitamise, juhendab terne kvaliteedi hindamist;					
9	korraldab lihaveiste noorloomade võõrutamise vastavalt ettevõtte töökorraldusele.					

B 2.6 Piima tootmine						
1	tagab lüpsiinventari olemasolu ja korrasoleku; korraldab lüpsiinventari ja piimajahuti pesu ning tagab lüpsiks vajalike puhastus- ja desinfitsooniainete olemasolu;					
2	korraldab ja kontrollib lüsirotseduuri (sh jälgib lüsiroboti tööprotsessi digitaalselt) ning piimakäitlemise nõuetest kinnipidamist, juhendab lüpsjaid; korraldab kontroll-lüpsi ja piimaproovide saatmise laborisse; korraldab toiduks sobimatu piima utiliseerimise;					
3	seadistab lüsiroboti, lähtudes looma piimatoodangu tasemest ja tervislikust seisundist ning looma anatoomilistest iseärasustest;					
4	jälgib ja analüüsib lüpsitulemusi, kasutades vastavat tarkvara; vastutab toorpiima kvaliteedinõuete täitmise eest;					
5	korraldab looma kinnisperioodile jäämise vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale.					
B 2.17 Karjatamine						
1	koostab karjatamisplaani (sh kasutades vastavat tarkvara), arvestades rohumaade seisundit ja asukohta, järgides loomade karjatamiseks kehtivaid nõudeid; kasutab info kogumiseks ja edastamiseks elektroonilisi kaarte;					
2	planeerib ja korraldab karjaaedade ja- teede rajamise ja hoolduse, arvestades vajadust, karja tüüpi, karjamaa ja / või kopli suurust;					
3	planeerib ja korraldab karja ajamist vastavalt karjatamisplaanile;					

4	hindab karjamaasööda tagavara rohumaadel; planeerib ja korraldab lisa söötade ja vee olemasolu karjamaadele;					
5	jälgib karjamaade seisukorda ning korraldab hoolduse, arvestades rohumaade seisundit;					
6	jälgib karja terviklikkust ja käitumist visuaalselt; ohu või puuduste märkamisel kõrvaldab need.					
B 2.18 Loomakasvatustootja kutset läbiv kompetents						
1	järgib õigusakte, juhendeid, töökorraldusi, - eeskirju, head põllumajandustava ning ohutusnõudeid;					
2	koostab ettevõtte tööks vajalikke juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju ning ohutusnõudeid; vastutab enda ja oma tööühma tööülesannete täitmise eest;					
3	püstitab selged eesmärgid, planeerib tegevusi ja arvestab võimalike muutustega; jälgib tootmisprotsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;					
4	analüüsib tootmisprotsessiga seonduvat teavet; organiseerib ressursse ülesannete täitmiseks;					
5	teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega, tagab tulemusliku meeskonnatöö;					
6	kujundab töötajate vastutustundlikku suhtumist keskkonda;					
7	kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest ettevõttes, järgides hügieeni- ja bioohutusnõudeid, kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid;					
8	teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega, tagab tulemusliku meeskonnatöö;					

9	täiendab ennast tööalaselt, õpib ja omandab uusi töövõtteid, -meetodeid ja -tehnikaid;					
10	jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega; kavandab töötajate täiendusõpet, lähtudes ettevõtte eesmärkidest;					
11	tuleb toime kriisiolukordades; osutab esmaabi nii inimestele kui loomadele;					
12	kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja ühte võõrkeelt tasemel B1;					
13	kasutab oma töös arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamise skaala Algtasemel kasutaja tasemele; kasutab erialast tarkvara.					

VORM H2: VEISEKASVATUSTOOTJA, TASE 5 TAOTLEJA PERSONAALNE PRAKTILISTE ÜLESANNETE HINDAMISVORM

Hindamise aeg:

Hindamise koht:

Hindaja:

VEISEKASVATUSTOOTJA, TASE 5

Kompetents/hindamiskriteerium	Hinnang		Kommentaar
	Täidetud	Mitte täidetud	
B.2.1 Veiste hooldamine			
1	tagab veiste heaolu ja hooldamise (söötmis- ja jootmisala puhastamise, sõnniku eemaldamise, allapanu lisamise); jälgib ja reguleerib vastava automaatika abil sisekliimat ning jälgib sööda ja vee olemasolu;		
2	planeerib ja korraldab veiste grupeerimise ja/või ümberpaigutamise (sh kasutades vastavat tarkvara), arvestades nende kasvatamise eesmärki ja leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, kasutades vastavaid jälgimissüsteeme; analüüsib saadud tulemusi, tootmisperioodi;		
3	tagab veiste igapäevased visuaalsed vaatlused haigete ja / või surnud loomade leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, kasutades vastavaid jälgimissüsteeme; analüüsib saadud tulemusi, kasutades vastavat tarkvara;		
4	tagab veiste puhtuse, arvestades nende heaolu ja pidamise eesmärki;		
5	tagab sõrgade värkimise, arvestades töökorraldust;		
6	kontrollib farmiseadmete kasutamisel nende töökorras olekut, korraldab farmiseadmete hoolduse ja rikete kõrvaldamise, järgib kasutusjuhendeid ja ohutustehnikat, vajadusel hooldab seadmeid.		
B.2.2 Veiste söötmine			
1	hindab visuaalselt veiste toitumust ja söömust, arvestades keha konditsiooni ja järelejäanud sööda kogust ning planeerib edasise tegevuse;		

2	planeerib söödavajaduse, kontrollib ja tagab söötade olemasolu, vastavalt toodangu mahule ja loomade arvule, korraldab söötade ladustamise vastavalt sööda liigile ja säilitusnõuetele, hindab söötade ja vee kvaliteeti organoleptiliselt;			
3	korraldab söötmissala ja -vahendite puhastamise ja desinfitseerimise, tagab puhastus- ja desinfitseerimisvahendite olemasolu, kontrollib seadmete puhtust, tagab pesu-ja desinfitseerimisvahendite juhendijärgse kasutamise;			
4	korraldab söötade analüüside võtmise, tõlgendab laborianalüüse ning koostab söödaratsiooni, arvestades veise tõugu ja kasvatamise eesmärki; sisestab andmed söödaratsioonide kohta söötmissüsteemi; juhendab ja korraldab loomade söötmist;			
5	kontrollib söötmiss- ja jootmissaadmete töökorras olekut, korraldab nende hoolduse ja rikete kõrvaldamise, vajadusel hooldab ise, järgib kasutusjuhendeid ja ohutustehnikat.			
B.2.3 Veiste tervisliku seisundi jälgimine ja ravi loomaarsti juhendamisel				
1	hindab visuaalselt ja võimalusel jälgimissüsteeme kasutades veiste üldist tervislikku seisundit, osutab esmast abi ning teavitab loomaarsti;			
2	korraldab haige veise ravimise, hooldamise vastavalt loomaarsti juhiste; korraldab haige, nõrga või vigastatud veise hädatapmise, arvestades õigusaktide nõudeid;			
3	korraldab surnud veise kahjutustamise, arvestades õigusaktide nõudeid.			
B 2.5 Veiste taastootmine				
1	koostab aretusplaani, korraldab loomade valiku ning paaritusgruppide moodustamise ja registreerimise, arvestades tootmis- ja aretussuunda;			
2	tuvastab indleva veise visuaalselt või (digitaalseid) abivahendeid kasutades, arvestades veiste füsioloogilisi näitajaid ja käitumise eripära, registreerib indleva looma;			
3	korraldab veiste seemendamise ja paaritamise järgides aretusplaani; korraldab bioloogilise aretusmaterjali hoiustamise vastavalt kehtestatud nõuetele;			

4	koostab tiinuse kontrolliks nimekirja; registreerib tiinuse kontrolli tulemused, arvestades ettevõttes kehtestatud korda;			
5	hindab poegimisprotsessi kulgu visuaalselt, vajadusel abistab või korraldab veise poegimisel abistamise;			
6	registreerib vasika sünni ja sünnikaalu, kasutades vastavaid infosüsteeme, märgistab vastasündinu vastavalt nõuetele;			
7	tagab poeginud looma ja vasika heaolu, korraldades ja juhendades töötajaid; kõrvalekallete korral plaanib edasise tegevuse;			
8	organiseerib ternespiima varud, säilitamise, juhendab terne kvaliteedi hindamist;			
9	korraldab lihaste noorloomade võõrutamise vastavalt ettevõtte töökorraldusele.			
B 2.6 Piima tootmine				
1	tagab lüpsiinventari olemasolu ja korrasoleku; korraldab lüpsiinventari ja piimajahuti pesu ning tagab lüpsiks vajalike puhastus- ja desinfektsiooniainete olemasolu;			
2	korraldab ja kontrollib lüpsi protseduuri (sh jälgib lüpsiroboti tööprotsessi digitaalselt) ning piimakäitlemise nõuetest kinnipidamist, juhendab lüpsjaid; korraldab kontroll-lüpsi ja piimaproovide saatmise laborisse; korraldab toiduks sobimatu piima utiliseerimise;			
3	seadistab lüpsiroboti, lähtudes looma piimatoodangu tasemest ja tervislikust seisundist ning looma anatoomilistest iseärasustest;			
4	jälgib ja analüüsib lüpsitulemusi, kasutades vastavat tarkvara; vastutab toorpiima kvaliteedinõuete täitmise eest;			
5	korraldab looma kinnisperioodile jäämise vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale.			
B 2.17 Karjatamine				
1	koostab karjatamisplaani (sh kasutades vastavat tarkvara), arvestades rohumaade seisundit ja asukohta, järgides loomade karjatamiseks kehtivaid nõudeid; kasutab info kogumiseks ja edastamiseks elektroonilisi kaarte;			

2	planeerib ja korraldab karjaaedade ja- teede rajamise ja hoolduse, arvestades vajadust, karjaaia tüüpi, karjamaa ja / või kopli suurust;			
3	planeerib ja korraldab karja ajamist vastavalt karjatamisplaanile;			
4	hindab karjamaasööda tagavara rohumaadel; planeerib ja korraldab lisaõötade ja vee olemasolu karjamaadele;			
5	jälgib karjamaade seisukorda ning korraldab hoolduse, arvestades rohumaade seisundit;			
6	jälgib karja terviklikkust ja käitumist visuaalselt; ohu või puuduste märkamisel kõrvaldab need.			
B 2.18 Loomakasvatustootja kutset läbiv kompetents				
1	järgib õigusakte, juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju, head põllumajandustava ning ohutusnõudeid;			
2	koostab ettevõtte tööks vajalikke juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju ning ohutusnõudeid; vastutab enda ja oma töörühma tööülesannete täitmise eest;			
3	püstitab selged eesmärgid, planeerib tegevusi ja arvestab võimalike muutustega; jälgib tootmisprotsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;			
4	analüüsib tootmisprotsessiga seonduvat teavet; organiseerib ressursse ülesannete täitmiseks;			
5	teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega, tagab tulemusliku meeskonnatöö;			
6	kujundab töötajate vastutustundlikku suhtumist keskkonda;			
7	kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest ettevõttes, järgides hügieeni- ja bioohutusnõudeid, kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid;			
8	teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega, tagab tulemusliku meeskonnatöö;			
9	täiendab ennast tööalaselt, õpib ja omandab uusi töövõtteid, -meetodeid ja -tehnikaid;			

10	jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega; kavandab töötajate täiendusõpet, lähtudes ettevõtte eesmärkidest;			
11	tuleb toime kriisiolukordades; osutab esmaabi nii inimestele kui loomadele;			
12	kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja ühte võõrkeelt tasemel B1;			
13	kasutab oma töös arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamise skaala Algtasemel kasutaja tasemele; kasutab erialast tarkvara.			

VORM H3: VEISEKASVATUSTOOTJA, TASE 5 TAOTLEJA PERSONAALNE ÄRIPLAANI HINDAMISVORM

Hindamise aeg:

Hindamise koht:

Hindaja:

VEISEKASVATUSTOOTJA, TASE 5

Kompetents/hindamiskriteerium	Hinnang		Kommentaar
	Täidetud	Mitte täidetud	
B 2.4 Juhtimine ja majandamine			
1	kavandab tootmisprotsessi ja tootmisprotsessiks vajalikud ressursid, kasutades erialast tarkvara, elektroonilisi andmebaase ja kaarte;		
2	korraldab ettevõtte tootmisega seonduvate tööülesannete täitmise, andes töötajatele asjakohaseid korraldusi; valib ja värbab töötajaid; tagab töötajate tööalase pädevuse ning vajadusel suunab töötajad täienduskoolitusele; vormistab töölepingud, peab tööaja ja töötasu arvestust, kasutades vastavat tarkvara;		
3	koostab tootmisaruanded ning dokumentatsiooni ettevõtte siseselt ja edastab ametiasutustele vastavalt õigusaktide nõuetele, kasutades vastavaid infosüsteeme;		
4	kavandab ja korraldab müügiprotsessi ja turundustegevused vastavalt ettevõtte eesmärkidele;		
5	koostab ettevõtte äriplaani, lähtudes ettevõtluskeskkonnast ja äriideest.		
B 2.18 Loomakasvatustootja kutset läbiv kompetents			
1	järgib õigusakte, juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju, head põllumajandustava ning ohutusnõudeid;		
2	koostab ettevõtte tööks vajalikke juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju ning ohutusnõudeid; vastutab enda ja oma tööühma tööülesannete täitmise eest;		

3	püstitab selged eesmärgid, planeerib tegevusi ja arvestab võimalike muutustega; jälgib tootmisprotsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;			
4	analüüsib tootmisprotsessiga seonduvat teavet; organiseerib ressursse ülesannete täitmiseks;			
5	teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega, tagab tulemusliku meeskonnatöö;			
6	kujundab töötajate vastutustundlikku suhtumist keskkonda;			
7	kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest ettevõttes, järgides hügieeni- ja bioohutusnõudeid, kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid;			
8	teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega, tagab tulemusliku meeskonnatöö;			
9	täiendab ennast tööalaselt, õpib ja omandab uusi töövõtteid, -meetodeid ja -tehnikaid;			
10	jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega; kavandab töötajate täiendusõpet, lähtudes ettevõtte eesmärkidest;			
11	tuleb toime kriisiolukordades; osutab esmaabi nii inimestele kui loomadele;			
12	kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja ühte võõrkeelt tasemel B1;			
13	kasutab oma töös arvutit vastavalt Digipädevuste enesehindamise skaala Algtasemel kasutaja tasemele; kasutab erialast tarkvara.			

VORM H4: TAOTLEJA KOONDHINNANGU VORM

Taotleja nimi:

Äriplaani hindamise aeg ja koht:

Eriala eksami hindamise aeg ja koht:

VEISEKASVATUSTOOTJA, TASE 5

Kompetents		Hinnang			Kommentaar
		hindaja 1	hindaja 2	hindaja 3	
KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID					
B 2.1	Veiste hooldamine				
B 2.2	Veiste söötmine				
B 2.3	Veiste tervisliku seisundi jälgimine ja ravi loomaarsti juhendamisel				
B 2.5	Veiste taastootmine				
B 2.6	Piima tootmine				
B 2.17	Karjatamine				
Kompetents		Hinnang			Kommentaar
		hindaja 4	hindaja 5	hindaja 6	
B 2.4	Juhtimine ja majandamine				
B 2.18	KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID				

VORM H5 KOONDPROTOKOLL**KUTSEKSAMI PROTOKOLL**

Veisekasvatustootja, tase 5

Äriplaani hindamise aeg ja koht:

Eriala eksami hindamise aeg ja koht:

Jrk nr	Ees- ja perekonnanimi	Isikukood	Tõendamata kompetentsid (kirjuta nr H4 vormilt)	Hindamiskomisjoni ettepanekud ja soovitused kutsekomisjonile kutse andmiseks (anda kutse/mitte anda kutset)	Märkused (selgitus mis jäi tõendamata)	Otsus (anda kutse/mitte anda kutse)
						kutsekomisjoni liikme nimi
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						